

Sygn. akt: II AKa 312/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący :	SSA Helena Kubaty
	SSA Michał Marzec (spr.) SSA Iwona Hyła
Protokolant :	Magdalena Bauer

przy udziale **Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Zawierciu C. K.**

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 roku sprawy

B. P. s. J. i A.

ur. (...) w Z.

oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji prokuratora i obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 8 kwietnia 2016 roku, sygn. akt II K 172/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że uzupełnia podstawę skazania o przepis art. 276 k.k.;
2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od oskarżonego B. P. na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego oraz opłatę za II instancję w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) złotych.

SSA Iwona Hyła SSA Helena Kubaty SSA Michał Marzec

II AKa 312/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2016 roku uznał oskarżonego B. P. za winnego popełnienia czynu z art. 280 § 2 kk i art. 275 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk i za to na mocy art. 280 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk przy zast. art. 60 § 2 pkt 1 i 6 pkt 3 kk skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności zaliczając na

jej poczet na mocy art. 63 § 1 kk okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, z orzeczeniem w przedmiocie dowodów rzeczowych

Apelacje od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego.

Obrońca zaskarżył wyrok na korzyść oskarżonego. Zarzucił obrazę prawa procesowego art. 410 kpk w zw. z art. 4 kpk w zw. z art. 173 § 1 i 4 kpk poprzez oparcie ustaleń faktycznych na przeprowadzonym z rażącym naruszeniem prawa okazaniu w dniu 30 czerwca 2014 roku M. K. rzeczy zabezpieczonych w mieszkaniu oskarżonego oraz art. 410 kpk w zw. z art. 143 § 1 pkt 5 kpk w zw. z art. 148 §1 i 2 kpk poprzez okoliczności wynikających z tego okazania jako podstawy wyroku. i art. 424 § 1 kpk oraz błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę. Wniósł o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonego m.in. zarzucając obrazę art. 276 kk poprzez jego pominięcie w kwalifikacji prawnej czynu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy nie okazała się zasadna.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, nie tylko w zakresie wynikającym z wywodów apelacji, nie nasuwają zastrzeżeń. Są one bowiem oparte na wynikach przewodu sądowego i nie zawierają błędów logicznych czy faktycznych. Sąd Okręgowy przeprowadził pełne postępowanie dowodowe a zebrane dowody ocenił bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów określonej dyspozycją art. 7 kpk oraz nie pominął żadnych dowodów zgodnie z zasadą art. 4 kpk. W efekcie Sąd I instancji słusznie uznał, iż oskarżony popełnił czyn przypisany mu w wyroku.

Sąd Okręgowy miał bezpośredni kontakt z przesłuchiwanymi osobami na sali sądowej i dokonując oceny przeprowadzonego w ten sposób materiału dowodowego w sposób prawidłowy zwrócił uwagę, w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, na istotne dowody przesądzające winę oskarżonego. Nie ma potrzeby w tym miejscu tych wszystkich argumentów szczegółowo powtarzać wystarczy tylko podnieść, iż materiał dowodowy na którym Sąd Okręgowy oparł swe ustalenia to nie tylko materiał dowodowy, którego ocenę w apelacji kwestionuje obrońca, ale także wyjaśnienia oskarżonego P. P. złożone w toku postępowania przygotowawczego. Oskarżony przesłuchiwany przez prokuratora w dniu 30 czerwca 2014 roku, a następnie przez sąd w toku posiedzenia o zastosowanie tymczasowego aresztowania przyznał się do popełnionego czynu i opisał przebieg zdarzeń. Treść tych wyjaśnień nie może pozostawiać jakichkolwiek wątpliwości co do sprawstwa oskarżonego. Sąd Okręgowy dał tym wyjaśnieniom wiarę i przedstawił argumentację, która prawidłowość takiej oceny uzasadnia. Nie można tak jak czyni to apelacja przejść do porządku dziennego nad tym faktem i twierdzić, że proces miał charakter poszlakowy, po czym dokonywać analizy materiału dowodowego, tak jakby wskazanych wyjaśnień nie było. Argument, że skoro oskarżony odwołał wyjaśnienia, to nie powinny one podlegać uwzględnieniu jest nieprzekonywujący. Dowód z wyjaśnień przyznającego się do winy oskarżonego jest bezpośrednim dowodem winy i niezależnie od innych dowodów jest wystarczający do czynienia stanowczych ustaleń w sprawie. Oczywiście przyznanie się oskarżonego samo w sobie nie jest wystarczające do czynienia takich ustaleń, nie mniej w niniejszej sprawie zgromadzono szereg innych dowodów potwierdzających sprawstwo oskarżonego. Apelacja skupia się tylko na części tych dowodów i nie stara się nawet kompleksowo ocenić całego materiału dowodowego. Do tego wszystkiego nawet nie stara się wykazać wpływu wskazanych błędów procesowych i faktycznych na treść wyroku. Dlatego apelacja obrońcy nie mogła okazać się zasadna.

Zarzut formułowany jako obraza art. 410 kpk w zw. z art. 4 kpk w zw. z art. 173 § 1 i 4 kpk jest chybiony. W pierwszej kolejności należy wskazać, że choć Sąd Okręgowy powołując zbiorczo materiał dowodowy, na podstawie którego ustalił stan faktyczny, wskazał protokół okazania rzeczy z k-85-86, to jednak początkowa część pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku zawierająca treść ustalonego stanu faktycznego, gdzie szczegółowo powołano dowody na podstawie których ten stan ustalano, nie wskazuje na to aby w oparciu o to okazanie czyniono ustalenia faktyczne. Dla ustaleń faktycznych istotne było, to że w mieszkaniu oskarżonego znaleziono taką odzież /protokół

przeszukania /k-23-25/. O tym, że nie miało to okazanie wpływu na ustalenia faktyczne przekonuje także jego przebieg. Z protokołu wynika, iż mimo podnoszonej przez obrońcę wadliwości okazania pokrzywdzony nie rozpoznał okazanego stroju jako ubrania sprawcy. Powiedział tylko, że ubranie to mogło należeć do sprawcy, gdyż było do jego stroju podobne. Rozpoznanie nie było stanowcze. Nie można mówić o naruszeniu art. 173 § 1 i 4 kpk w zw. z § 13 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 czerwca 2003 roku skoro skutkiem okazania nie było rozpoznanie stroju sprawcy przez pokrzywdzonego, a jedynie jego podobieństwo. Postulowane w apelacji obrońcy wyeliminowanie z materiału dowodowego dowodu z okazania pokrzywdzonemu rzeczy w dniu 30 czerwca 2014 roku w niczym nie zmieniłoby ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd I instancji

Podobnie rzecz się ma z zarzutem obrazy art. 145 § 1 pkt 5 kpk w zw. z art. 148 § 1 i 2 kpk. obrońca nie stara się wykazać jaki ta obraza mogła mieć wpływ na treść wyroku. Z akt sprawy nie wynika, aby w toku postępowania przygotowawczego okazano procesowo pokrzywdzonemu kominiarkę lub paralizator. Tego rodzaju okazania nie było w związku z tym podstawą ustaleń faktycznych. Zeznania pokrzywdzonego dotyczące kominiarki i paralizatora, które wskazuje w apelacji obrońca były prawidłowo zaprotokołowane. Należy także zwrócić uwagę, że dla ustaleń faktycznych znaczenie miało tylko to, że w mieszkaniu oskarżonego znaleziono kominiarkę i paralizator, a nie to, że pokrzywdzony je rozpoznał jako te, które miał na sobie bądź używał oskarżony. Wbrew twierdzeniom apelacji Sąd Okręgowy na stronie 15 uzasadnienia nie przyjął, iż pokrzywdzony rozpoznał kominiarkę znaną w mieszkaniu oskarżonego.

To prawda, że zeznania pokrzywdzonego miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie. Tyle tylko, że nie były jedynym dowodem na sprawstwo oskarżonego, jak chce obrońca, gdyż materiał dowodowy był o wiele szerszy, w szczególności obejmował też wskazane już wyjaśnienia oskarżonego. To, że pokrzywdzony nie rozpoznał oskarżonego jako sprawcę rozboju jest bezsporne i jest konsekwencją zakrycia twarzy kominiarką. Nie ma to wpływu na ocenę wiarygodności zeznań M. K.. Sąd Okręgowy dostrzegł, że zeznania pokrzywdzonego zawierały nieścisłości dotyczące użycia paralizatora, ubioru napastnika czy zabranej kwoty pieniędzy. Sąd Okręgowy te nieścisłości dostrzegł, uznał za drobne i nie mające znaczenia dla oceny wiarygodności świadka. Sąd Apelacyjny w pełni tę ocenę akceptuje. Teza, iż pokrzywdzonemu w toku postępowania przygotowawczego sugerowano szereg rzeczy nie ma potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy.

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom św.L. i C., lecz nie poczynił na ich podstawie decydujących dla sprawstwa oskarżonego ustaleń faktycznych. Świadkowie ci w czasie zdarzenia byli nietrzeźwi i w świetle zgromadzonego materiału dowodowego jest to bezsporne. Zarówno oskarżony jak i inne osoby obecne na boisku przed blokiem spożywali alkohol. obrońca nie wyjaśnił dlaczego ta okoliczność ma mieć wpływ na treść wyroku, skoro te okoliczności wynikające z ich zeznań, do których odnosi się w apelacji, dotyczą zdarzeń po dokonanych rozboju. obrońca przywiązując takie znaczenie do stanu nietrzeźwości uczestników spotkania na boisku zapomina, że pokrzywdzony w chwili zdarzenia był trzeźwy, jednak to nie jest dla niego argument przemawiający za jego wiarygodnością.

Zeznania św. H. N. zostały ocenione przez sąd I instancji, uznane za wiarygodne i potwierdzające zeznania pokrzywdzonego. Najbardziej istotna rozbieżność dotycząca uderzenia pokrzywdzonego w brzuch została przez sąd I instancji omówiona. Twierdzenia apelacji, że zeznania tego świadka podważają wiarygodność pokrzywdzonego nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy. Apelacja poza ogólnym stwierdzeniami dotyczącymi tego zarzutu, nie przedstawia szczegółowej analizy zeznań tego świadka. Sąd Apelacyjny nie może się wobec tego do tego zarzutu bardziej szczegółowo odnieść.

Zarzut rażącej surowości kary jest zupełnie chybiony. Karę orzeczono wobec oskarżonego z dobrodziejstwem nadzwyczajnego złagodzenia kary, co już samo w sobie jest wystarczającym argumentem pozwalającym na odrzucenie zarzutu apelacji. Jeśli wziąć pod uwagę premedytację powiązaną z wyrafinowanym zaplanowaniem sposobu działania oskarżonego oraz postawę oskarżonego, który przeproszenie pokrzywdzonego wiązał z hipotetycznym sprawstwem czynu to wymierzona kara bardziej przekonuje o łagodnym potraktowaniu oskarżonego, niż jakimkolwiek przejawem surowości.

Częściowo zasadna okazała się natomiast apelacja prokuratora. Sąd Okręgowy kwalifikując czyn oskarżonego z art. 280 § 1 kk i art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w opisie czynu przyjął, iż przedmiotem zaboru na szkodę M. J. był druk ubezpieczenia i dowód rejestracyjny należący do niego samochodu S.. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że druk ubezpieczenia i dowód rejestracyjny nie są dokumentami stwierdzającymi tożsamość innej osoby ani jej praw majątkowych, w związku z czym nie mogą być przedmiotem przestępstwa z art. 275 § 1 kk. Skoro jednak Sąd Okręgowy przyjął w opisie czynu zabór w celu przywłaszczenia tych dokumentów i materiał dowodowy potwierdza, że doszło do ich usunięcia, to wobec zarzutu prokuratora sądowi odwoławczemu nie pozostało nic innego jak poprawienie błędnie kwalifikacji przypisanego oskarżonemu czynu. Rzeczywiście druk ubezpieczenia i dowód rejestracyjny mogą być przedmiotem przestępstwa określonego w art. 276 k.k. Usunięcie dokumentu obejmuje wszelkie czynności prowadzące do uczynienia go niedostępnym dla osoby uprawnionej, choćby znane było miejsce przechowywania tego dokumentu. Usunięciem dokumentu będzie także pozbawienie nad nim władztwa dotychczasowego dysponenta. W wypadku oskarżonego usunięciu dokumentów towarzyszył zamiar przywłaszczenia, ale dokumenty nie spełniały wszystkich warunków art. 275 kk. Dlatego zachowanie oskarżonego należało kwalifikować z art. 276 kk. Taka zmiana zaskarżonego wyroku jest możliwa nawet bez naruszania zasady art. 434 § 1 kpk, gdyż zabór w celu przywłaszczenia, który w zaskarżonym wyroku ustalił sąd I instancji, jest pojęciem znaczeniowo szerszym od usunięcia dokumentu i taka zmiana nie wymaga czynienia dodatkowych ustaleń faktycznych. Tym bardziej jeśli jest w tym zakresie wniesiona apelacja na niekorzyść oskarżonego. Z tego powodu Sąd Apelacyjny poprawił błędną kwalifikację przypisanego oskarżonemu P. czynu na prawidłową z art. 280 § 1 kk, art. 275 § 1 kk i art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Orzeczenie o kosztach sądowych jest konsekwencją nie uwzględnienia apelacji obrońcy oskarżonego i znajduje swe oparcie w treści art. 636 § 1 kpk oraz art. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych.

SSA Iwona Hyla SSA Helena Kubaty SSA Michał Marzec